



## NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),  
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),  
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz  
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH060032  
NAZWA  
OBSZARU Poleska Dolina Bugu

### ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

### 1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

|               |                               |                        |
|---------------|-------------------------------|------------------------|
| 1.1. Typ<br>B | 1.2. Kod obszaru<br>PLH060032 | <a href="#">Powrót</a> |
|---------------|-------------------------------|------------------------|

#### 1.3. Nazwa obszaru

|                     |
|---------------------|
| Poleska Dolina Bugu |
|---------------------|

|                                  |                                   |
|----------------------------------|-----------------------------------|
| 1.4. Data opracowania<br>2002-10 | 1.5. Data aktualizacji<br>2025-01 |
|----------------------------------|-----------------------------------|

#### 1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

|                       |                                              |
|-----------------------|----------------------------------------------|
| Nazwisko/Organizacja: | Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska        |
| Adres:                | Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305 |
| Adres e-mail:         | kancelaria@gdos.gov.pl                       |

|                                                   |                                                                           |
|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| Data zaproponowania obszaru jako OZW:             | 2007-08                                                                   |
| Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):           | 2009-02                                                                   |
| Data objęcia obszaru ochroną SOO:                 | 2017-07                                                                   |
| Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO: | rozp. MŚ z dn. 31 maja 2017 r. w spr. soo Poleska Dolina Bugu (PLH060032) |

## 2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna  
23.6731

Szerokość geograficzna  
51.2841

2.2. Powierzchnia [ha]:

8173.24

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

|      |           |
|------|-----------|
| PL31 | Lubelskie |
|------|-----------|

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0  
%)

## 3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

| Typy siedlisk wymienione w załączniku I |    |    |               |                   |               | Ocena obszaru     |                       |                 |              |
|-----------------------------------------|----|----|---------------|-------------------|---------------|-------------------|-----------------------|-----------------|--------------|
| Kod                                     | PF | NP | Pokrycie [ha] | Jaskinie [liczba] | Jakość danych | A B C D           | A B C                 |                 |              |
|                                         |    |    |               |                   |               | Reprezentatywność | Powierzchnia względna | Stan zachowania | Ocena ogólna |
| 3150                                    |    |    | 52.46         |                   | M             | C                 | C                     | C               | C            |
| 6120                                    |    |    | 5.3           |                   | M             | C                 | C                     | C               | C            |
| 6410                                    |    |    | 98.29         |                   | M             | C                 | C                     | B               | C            |
| 6430                                    |    |    | 1.59          |                   | M             | C                 | C                     | C               | C            |
| 6440                                    |    |    | 12.22         |                   | M             | D                 |                       |                 |              |
| 6510                                    |    |    | 1612.21       |                   | M             | C                 | C                     | C               | C            |
| 7230                                    |    |    | 326.93        |                   | M             | C                 | C                     | B               | C            |
| 91E0                                    |    |    | 259.98        |                   | M             | B                 | C                     | B               | B            |

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy

## 92I43IEWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

| Gatunki |      |                                          |     |    | Populacja na obszarze |          |      |           |           |               | Ocena obszaru |                 |          |         |
|---------|------|------------------------------------------|-----|----|-----------------------|----------|------|-----------|-----------|---------------|---------------|-----------------|----------|---------|
| Grupa   | Kod  | Nazwa naukowa                            | S   | NP | Typ                   | Wielkość |      | Jednostka | Kategoria | Jakość danych | A B C D       | A B C           |          |         |
|         |      |                                          |     |    |                       | Min      | Maks |           | C R V P   |               | Populacja     | Stan zachowania | Izolacja | Ogólnie |
| P       | 1617 | <a href="#">Angelica palustris</a>       |     |    | p                     | 20       | 100  | i         |           | M             | C             | B               | C        | B       |
| A       | 1188 | <a href="#">Bombina bombina</a>          |     |    | p                     | 1000     | 2000 | i         | P         | M             | C             | B               | C        | C       |
| M       | 1337 | <a href="#">Castor fiber</a>             |     |    | p                     | 50       | 80   | i         | P         | M             | D             |                 |          |         |
| F       | 1149 | <a href="#">Cobitis taenia</a>           |     |    | p                     |          |      |           | P         | M             | C             | B               | C        | B       |
| I       | 4030 | <a href="#">Colias myrmidone</a>         |     |    | p                     |          |      |           | C         | M             | C             | B               | C        | B       |
| I       | 1065 | <a href="#">Euphydryas aurinia</a>       |     |    | p                     | 200      | 800  | i         |           | M             | C             | B               | C        | B       |
| I       | 6169 | <a href="#">Euphydryas maturna</a>       |     |    | p                     | 10       | 65   | i         |           | M             | C             | B               | A        | B       |
| M       | 1355 | <a href="#">Lutra lutra</a>              |     |    | p                     | 30       | 40   | i         | P         | M             | C             | B               | C        | B       |
| I       | 1060 | <a href="#">Lycaena dispar</a>           |     |    | p                     | 300      | 500  | i         | C         | M             | C             | B               | C        | B       |
| I       | 4038 | <a href="#">Lycaena helle</a>            |     |    | p                     | 100      | 520  | i         | C         | M             | C             | B               | C        | B       |
| F       | 1145 | <a href="#">Misgurnus fossilis</a>       |     |    | p                     |          |      |           | P         | M             | C             | B               | C        | B       |
| I       | 1037 | <a href="#">Ophiogomphus cecilia</a>     |     |    | p                     | 57       | 110  | i         |           | M             | D             |                 |          |         |
| I       | 6179 | <a href="#">Phengaris nausithous</a>     |     |    | p                     | 100      | 520  | i         | R         | M             | C             | B               | C        | B       |
| I       | 6177 | <a href="#">Phengaris teleius</a>        |     |    | p                     | 200      | 1040 | i         | R         | M             | C             | B               | C        | B       |
| F       | 6144 | <a href="#">Romanogobio albipinnatus</a> |     |    | p                     |          |      |           | P         | M             | D             |                 |          |         |
| I       | 4044 | <a href="#">Xylomoia strix</a>           | Yes |    | p                     | 2        | 20   | i         | V         | M             | A             | A               | B        | A       |

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

## 4. OPIS OBSZARU

### 4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

| Klasa siedliska przyrodniczego           | Pokrycie [%] |
|------------------------------------------|--------------|
| N23                                      | 0.14         |
| N16                                      | 2.72         |
| N10                                      | 52.04        |
| N19                                      | 1.09         |
| N17                                      | 2.2          |
| N06                                      | 2.89         |
| N12                                      | 38.92        |
| Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego | 100          |

#### Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Poleska Dolina Bugu PLh060032 położony jest w województwie lubelskim na terenie powiatu bialskiego, gmin: Kodeń i Sławatycze; powiatu włodawskiego, gmin: Hanna i Wola Uhruska; powiatu chełmskiego, gmin: Ruda-Huta, Dorohusk i Dubienka; powiatu hrubieszowskiego, gminy Horodło.

Obszar składa się z 6 enklaw obejmujących najcenniejsze przyrodniczo i wybitnie atrakcyjne krajoznawczo odcinki doliny środkowego Bugu, położone między Kodniem a Matczem. Rzeka wyznacza granicę państwową pomiędzy Polską i Ukrainą. W ostoi znalazła się lewobrzeżna część doliny. Bug ma tym odcinku ma charakter naturalny. Charakterystyczne są liczne meandry, starorzecza (tzw. bużyska) oraz wysokie skarpy. Naturalny charakter rzeki oraz rolniczy sposób zagospodarowania jej doliny sprzyja występowania na tym terenie licznych cennych siedlisk otwartych. Dolina rzeki zajęta jest głównie przez łąki, pola uprawne oraz zdegradowane lasy nadrzeczne i zarośla wierzbowe. Cecha charakterystyczna obszaru jest mozaika starorzeczy, rozległych kompleksów wielogatunkowych, ekstensywnie użytkowanych łąk, wśród których znajdują się łagodne, piaszczyste wzniesienia z murawami ciepłolubnymi, a w obniżeniach terenu - płyty łęgów i zarośli wierzbowo-topolowych. Lokalnie, na niewielkich powierzchniach występują bardzo interesujące łąki kalcyfilne ze związku *Calthion*. Obszar stanowi również ważną ostoję owadów (m.in. przeplatka maturna i sówka puszczykówka), ryb (piskorz, koza) czy płazów (kumak nizinny). Dolina Bugu stanowi również ważną ostoję ptaków. Szerokość doliny środkowego Bugu pozostaje w granicach od kilku do ponad 10 kilometrów.

Przełom doliny Bugu jest częścią jednego z najważniejszych w Europie korytarzy migracyjnych. Obszar Natura 2000 leży w Korytarzu Wschodnim (KW), który łączy lasy wzdłuż wschodniej granicy kraju, rozpoczyna się na Polesiu, biegnie wzdłuż Bugu do Strzeleckiego Parku Krajobrazowego, a następnie do Chełmskiego Parku Krajobrazowego, Poleskiego Parku Narodowego, Lasów Sobiborskich, Parku Krajobrazowego Podlaski Przełom Bugu i Lasów Mielnickich, gdzie dołącza do Korytarza Północno-Centralnego.

Głównymi zagrożeniami dla gatunków i siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru jest brak użytkowania części terenów otwartych, którego skutkiem jest zarastanie siedlisk przez gatunki ekspansywnych gatunków rodzimych np. trzcinę pospolitą *Phragmites australis* oraz drzewa i krzewy, co prowadzi to do zmiany składu gatunkowego tych fragmentów i wypieranie z tych miejsc cennych gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarze. Zagrożeniem dla obszaru jest również zmiana stosunków wodnych, w tym ingerencja w koryto rzeki.

#### 4.2. Jakość i znaczenie

3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*  
W obszarze Natura 2000 stwierdzono płyty siedliska należące do podtypu: 3150-2 Eutroficzne starorzecza i drobne zbiorniki wodne, który obejmuje stałe zbiorniki wodne o powierzchni od kilkuset m<sup>2</sup> do kilku hektarów i małej głębokości maksymalnej, nie przekraczającej zwykle 3 m. Zbiorniki te, ze względu na wysoki stosunek powierzchni do objętości, szybko ulegają zmianom temperatury. Mają charakter płytkich i rozproszonych zbiorników przyrzecznych. W toni wodnej opisywanych obiektów występują zbiorowiska roślin zanurzonych z moczarką kanadyjską *Elodea canadensis* i rogiatkiem sztywnym *Ceratophyllum demersum*. Na powierzchni

wody rozwijają się masowo zbiorowiska pleustonowe z rzęsami: drobną *Lemna minor* i garbatą *Lemna gibba* oraz rzadkim składnikiem polskiej flory - najmniejszą rośliną kwiatową świata – wolffią bezkorzeniową *Wolffia arrhiza*. Starorzecza otaczają wąskie zróżnicowane pasy szuwarów: trzcinowego i pałkowego oraz zwykle zarośla wierzbowe. Bardzo rzadkim składnikiem roślinności wodnej jest grzybieńczyk wodny *Nymphoides peltata*. Wyphycone starorzecza przybierają charakter torfowiska niskiego z resztkami szuwarów. Fitocenozy tam występujące to: szuwar trzcinowy *Phragmitetum australis*, szuwar pałki wąskolistnej *Typhetum angustifoliae* i mozgi trzcinowatej *Phalaridetum arundinaceae*, płat ponikla błotnego *Eleocharitetum palustris*, turzycowiska *Caricetum ripariae*, *Caricetum. gracilis*, *Carici-Agrostietum* oraz płat sadzka konopiastego *Eupatorietum cannabini*. Siedlisko zajmują na terenie obszaru powierzchnię 52,46 ha.

Reprezentatywność: – C znacząca

Powierzchnia względna: C - poniżej 2% siedliska w regionie kontynentalnym w Polsce

Stan zachowania: C - strukturę siedliska oceniono jako średnio zachowaną oraz wskazano średnie lub niekorzystne perspektywy zachowania funkcji

Ocena ogólna: C - znacząca

#### 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe

Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe i piaszczyska śródlądowe posiadają wyraźnie kontynentalny charakter. Płaty tego siedliska rozwijają się w niewielkich płatów pagórach na terasie nadzalewowej m.in. koło Hanny, Zberaży i Uchańki. Mają one charakter fitocenoz zespołu *Festuco psammophilae-Koelerietum glaucae* (murawa z kostrzewą piaskową i strzęplicą siną). Siedlisko ma wyraźnie kserotermiczny charakter z wielowarstwową runią osiagającą wysokość 60 cm i niepełne zwarcie. Charakterystyczne jest tu występowanie licznych, różnobarwnych gatunków dwuliściennych (m.in. goździk kartuzek *Dianthus cartusianorum*) przy równoczesnej dominacji kserotermicznych traw. Siedlisko zajmują na terenie obszaru powierzchnię 5,30 ha

Ocena ogólna - D - nieznaczące

#### 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)

Łąki zmiennowilgotne powstały na skutek ekstensywnej działalności człowieka, gdzie rzadkie koszenie bądź wypas uniemożliwił rozwój drzew. Czynnikiem mającym główny wpływ jest jednak zmienność poziomu wód gruntowych. Łąki te mogą być wręcz zalewane na wiosnę i przesuszane latem. Na terenie Obszaru występują w postaci uproszczonej z trzęślicą modrą *Molina coerulea*, czarcikęsem łąkowym *Succisa pratensis* i wierzbą rokitą *Salix rosmarinifolia*. Gatunki charakterystyczne to m.in. trzęślica modra *Molinia caerulea*, przytulia północna *Galium boreale*, czarcikęs łąkowy *Succisa pratensis*, bukwica zwyczajna *Betonica officinalis*, olszewnik kminkolistny *Selinum carvifolia*. Siedlisko zajmują na terenie obszaru one powierzchnię 98,29 ha.

Reprezentatywność: C - stan ochrony został oceniony jako znaczący

Powierzchnia względna: C - poniżej 2% siedliska w regionie kontynentalnym w Polsce

Stan zachowania: Ocena stanu zachowania C - strukturę siedliska oceniono jako średnio zachowaną oraz wskazano średnie lub niekorzystne perspektywy zachowania funkcji

Ocena ogólna: C - znacząca

#### 6430 Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne

W obszarze siedlisko występuje w podtypie 6430-3 tj. niżowe, nadrzeczne zbiorowiska okrajkowe. Zajmują one regularnie, okresowo zalewane siedliska na żyznych glebach, bogatych w azot, charakteryzujące się wysoką wilgotnością. Tworzą one na ogół okrajki łągów wierzbowych i zarośli wiklinowych, a także brzegi wysp śródrzecznych. W strefie przykorytowej Bugu i na brzegach starorzeczy rozwijają się zbiorowiska okrajkowe. Zajmują one miejsca corocznie lub okresowo zalewane przy wysokich stanach wód na glebach żyznych, zasobnych w azot, mocno uwilgotnionych. Siedlisko przybiera postać okrajkowych ziołorośli, w których poza kielisznikiem zaroślowym pospolicie występują m.in. sadziec konopiasty *Eupatorium cannabinum* i wierzbownica kosmata *Epilobium hirsutum*. Pokrycie warstwy zielnej prawie zawsze wynosi 100%, a liczba gatunków jest niewielka (10-15 gat.). Najczęściej występujące gatunki to: kielisznik zaroślowy *Calystegia sepium*, pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, przytulia czepna *Galium aparine*, jeżyna popielica *Rubus caesius*, chmiel zwyczajny *Humulus lupulus*, oset kędzierzawy *Carduus crispus*, psianka słodkogórz *Solanum dulcamara*, kozłek lekarski *Valeriana officinalis* i wierzbownica kosmata *Epilobium hirsutum*. Drugim typem siedliska są skupienia starca nadrzecznego *Senecio fluviatilis* tworzący skupienia po kilkanaście do kilkudziesięciu m<sup>2</sup> zwykle na brzegach koryta Bugu rzadziej starorzeczy. Cechą charakterystyczną zbiorowisk ziołoroślowych są skupienia wilczomleczy: błyszczącego i włosistego *Euphorbia lucida* i *E. villosa*.

Siedlisko zajmują na terenie obszaru one powierzchnię 1,59 ha (GIS)

Ocena ogólna: D - nieznaczająca

6440 Łąki selemicowe (*Cnidion dubii*)

Siedlisko rozwija się głównie na madowych rzecznych próchnicznych wytworzonych z iltów, utworów pyłowych lub piasków gliniastych. Najważniejszą cechą siedliska jest specyficzna gospodarka wodna. Łąki te optimum rozwoju mają w warunkach częstych zalewów powierzchniowych wodami powodziowymi, nawet kilka razy w roku. W okresach między powodzią podłoże jest natomiast przesuszane lub okresowo nawet bardzo suche. Siedlisko w obszarze tworzą głównie łąki dwuwarstwowe. Przed sianokosami górną warstwę stanowią przede wszystkim kwiatostany *Alopecurus pratensis*, *Deschampsia caespitosa*, *Poa angustifolia*, *Rumex acetosa* i *Ranunculus acris*, natomiast dolną - *Ranunculus repens* oraz liście *Deschampsia caespitosa*, *Carex praecox*, *Rumex acetosa*.

Siedlisko zajmują na terenie obszaru powierzchnię 12,22 ha (GIS)

Ocena ogólna - D - nieznaczająca

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Są to niżowe i górskie łąki świeże, które powstały na skutek ekstensywnie prowadzonej gospodarki. Są one koszone zazwyczaj dwa razy do roku, czasami też umiarkowanie nawożone. W dolinie Bugu występują poza granicą wylewów rzeki, bądź też są zlokalizowane na terenach odwadnianych. Wyróżnia je udział traw: rajgrasu wyniosłego *Arrhenatherum elatius*, kupkówki pospolitej *Dactylis glomerata*, stokłosa miękkiej *Bromus hordoraceus*. Dodatkowo występuje tu wiele gatunków z rodziny selerowatych, jak: marchew zwyczajna *Daucus carota*, pasternak zwyczajny *Pastinaca sativa* i biedrzynek wielki *Pimpinella major*. Tworzą one najwyższy poziom roślinny. Na niższą warstwę składają się dzwonek rozpierzchły *Campanula patula*, koniczyna łąkowa *Trifolium pratense*, skalnica ziarenkowata *Saxifraga granulata*. Siedlisko zajmują na terenie obszaru one powierzchnię 1612,21 (GIS)

Reprezentatywność: C - stan ochrony został oceniony jako znaczący

Powierzchnia względna: C -poniżej 2% siedliska w regionie kontynentalnym w Polsce

Stan zachowania: Ocena stanu zachowania C - strukturę siedliska oceniono jako średnio zachowaną oraz wskazano średnie lub niekorzystne perspektywy zachowania funkcji

Ocena ogólna: C – znacząca

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe

W dolinie Bugu występują dwa z podtypów siedliska, które zajmują powierzchnię 259,98 ha. Są to:

\*91E0-1 Łęg wierzbowy *Salicetum albae* wraz z wiklinami nadrzecznymi *Salicetum triandro-viminalis*.

Najczęściej w dolinie Bugu na terasach zalewowych, w bezpośrednim sąsiedztwie brzegów, wykształcają się zbiorowiska łęgu wierzbowego. Rosną na glebach typu mady, o wysokim poziomie wody gruntowej. Cechą charakterystyczną tego zbiorowiska jest znaczny udział wierzby białej *Salix alba*, kruchej *Salix fragilis* i trójpręcikowej *Salix triandra*. Runo osiąga wysokie zwarcie. Dominują w nim gatunki azotolubne i wilgociolubne, jak pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica* jaskier rozłogowy *Ranunculus repens*, kielisznik zaroślowy *Calystegia sepium*. Na obrzeżach tego łęgu wykształcają się często dodatkowo płaty okrajków welonowych. Zbiorowiska te posiadają charakter trwały i utrzymują się bez działalności człowieka. Występują tu procesy zalewania i zamulania i odsłaniania podłoża.

\*91E0-3 Niżowy łęg jesionowo-olszowy *Fraxino-Alnetum*. Najbardziej charakterystycznym miejscem występowania tego zbiorowiska są szerokie skrzydła doliny Bugu. Łęgi olszowo-jesionowe powstają na bardziej zróżnicowanych glebach. Są to gleby mułowe, torfowo-mułowe, murszowe, a także mady. Kluczowym dla wykształcenia się tego zbiorowiska warunkiem jest przepływ wód i ich wysoki poziom w gruncie. W drzewostanie tego zbiorowiska dominuje zwykle olsza czarna *Alnus glutinosa*. Zwykle towarzyszy jej domieszka jesionu wyniosłego *Fraxinus excelsior*, a w niższych warstwach czeremcha zwyczajna *Padus avium* i klon zwyczajny *Acer platanoides*. Warstwa runa jest zazwyczaj mieszanką gatunków łęgowych, bagiennych i olsowych.

Reprezentatywność: B – dobry

Powierzchnia względna: C -poniżej 2% siedliska w regionie kontynentalnym w Polsce

Stan zachowania: B - strukturę siedliska oceniono jako dobrze zachowaną oraz wskazano dobre perspektywy zachowania funkcji.

Ocena ogólna: B - dobry

91TO Śródlądowy bór chrobotkowy

Siedlisko charakteryzuje się niskim zwarcie drzewostanu (50-60%), który składa się niemal wyłącznie z sosny pospolitej *Pinus sylvestris*, słabo przyrastającej i osiągającej najniższe stopnie bonitacji. Pojedynczą domieszkę stanowi jedynie brzoza brodawkowata *Betula pendula*. W ubogiej warstwie krzewów występuje zwykle tylko podrost sosny oraz jałowiec pospolity *Juniperus communis*, rzadko inne gatunki. Małe znaczenie ma też warstwa zielna pokrywająca zaledwie 10-30% powierzchni płatów. W jej skład wchodzi: wrzos pospolity *Calluna vulgaris*, kostrzewa owcza *Festuca ovina*, jastrzębiec kosmaczek *Hieracium pilosella*, śmiałek pogięty *Deschampsia flexuosa*, pszeniec zwyczajny *Melampyrum pratense* i szczaw polny *Rumex acetosella*. Najbardziej charakterystyczną cechą śródlądowego boru chrobotkowego jest obficie wykształcona warstwa porostowo-mszysta, nadająca mu specyficzny szary kolor od zgrupowania licznych gatunków krzaczkowatych porostów, z których większość stanowią chrobotki *Cladonia*, między innymi: reniferowy *Cladonia rangiferina*, leśny *C. arbuscula*, wysmukły *C. gracilis*, widlasty *C. furcata*, gwiazdkowaty *C. uncialis*, smukły *C. ciliata* var. *tenuis* i siwy *C. glauca*. Z mszaków najczęściej występują: rzęsiak pospolity *Ptilidium ciliare*, widłozęby – falisty *Dicranum polystetum*, zdrożny *D. spurium* i miotlasty *D. scoparium*, rokićnik pospolity *Pleurozium schreberi*, knotnik zwisły *Pohlia nutans* i rokić cyprysowaty *Hypnum cupressiforme*.

Siedlisko w obszarze zajmuje powierzchnię 9,67 ha.

Ocena ogólna: D – nieznaczące

#### 1617 Starodub łukowy *Angelica palustris*

Gatunek występuje głównie w zbiorowiskach łąkowych z klasy *Molinio-Arrhenatheretea* oraz w okresowo użytkowanych łąkach owsicowych (*Arrhenatheretum elatioris*) i w zbiorowisku z wiechliną łąkową i kostrzewą czerwoną (zb. *Poa pratensis*-*Festuca rubra*). Gatunek rośliny z rodziny selerowatych *Apiaceae* dorastający średnio do 160 cm. Roślina kwitnie od połowy maja do końca września. Występuje na podłożu organicznym lub mineralnym o odczynie od słabo kwaśnego do alkalicznego. Udział osobników kwitnących i wegetatywnych jest różny, zależny m.in. od sposobu użytkowania łąki.

Ocena populacji: C - poniżej 2% gatunku w regionie kontynentalnym w Polsce

Stan zachowania: B – dobra

Izolacja: C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania

Ocena ogólna: B – dobry

#### 1188 Kumak nizinny *Bombina bombina*

Gatunek związany jest ze zbiornikami wodnymi, wśród których preferuje zbiorniki małe i średniej wielkości, z czystą wodą, z roślinnością wodną, pozbawione ryb oraz położone w miejscach dobrze nasłonecznionych. W ramach prac terenowych prowadzonych w latach 2012-2013, zinwentaryzowano liczne stanowiska kumaka nizinnego (około 90). Obejmują one wszystkie większe oczka wodne oraz torfianki. Duża liczba rozproszonych stanowisk stwarza populacji możliwość swobodnej wymiany osobników pomiędzy różnymi miejscami.

Ocena populacji: znacząca C - poniżej 2% gatunku w regionie kontynentalnym w Polsce

Stan zachowania: B – siedlisko gatunku dobrze zachowane

Izolacja: C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania

Ocena ogólna: znacząca C – znacząca

#### 1337 Bóbr europejski *Castor fiber*

Największy żyjący gryzoń europejski. Gatunek związany z ciekami i zbiornikami wodnym. Ślady żerowania bobra europejskiego zanotowano w całym przebiegu rzeki oraz na dopływach. W obszarze bytuje i migruje 50-80 osobników.

Ocena ogólna: D – populacja nieistotna

#### 1149 Koza pospolita *Cobitis taenia*

Koza jest gatunkiem o nocnym trybie życia. Przebywa w pobliżu dna i w chwilach zagrożenia zakopuje się w piasek, wystawiając jedynie wierzch głowy, na którym znajdują się wysoko osadzone oczy. Głównym składnikiem diety kozy są drobne skorupiaki: wioślarki, widłonogi i małżoraczk. Kozy zjadają także larwy ochotkowatych małe nicianie. W diecie większości ryb spotyka się ponadto skąposzczety detrytus i peryfiton.

Ocena populacji: znacząca C - poniżej 2% gatunku w regionie kontynentalnym w Polsce

Stan zachowania: dobry B – siedlisko gatunku dobrze zachowane

Izolacja: C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania

Ocena ogólna: B – dobra

1065 Przeplatka aurinia *Euphydryas aurinia*

Gatunek występuje w środowiskach wilgotnych łąk o dużym bogactwie gatunkowym szaty roślinnej, m.in. łąk trzęślicowych i świeżych. Motyle pojawiają się od końca maja do początku lipca. Gąsienica żyje na czarcikęsie łąkowym *Succisa pratensis*. Motyl jest aktywny w dzień, chętnie przylatuje do kwiatów roślin z rodziny złożonych (*Asteraceae*) barwy fioletowej i żółtej.

Największą liczebność motyli odnotowano na ekstensywnie użytkowanych łąkach w okolicach Zagórnika na południe od Skryhiczyna. Łącznie powierzchnia zasiedlona przez ten gatunek oceniana jest na ok. 6, 68 h w 3 stanowiskach w południowej części obszaru.

Ocena populacji: znacząca C - poniżej 2% gatunku w regionie kontynentalnym w Polsce

Stan zachowania: dobry B – siedlisko gatunku dobrze zachowane

Izolacja: C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania

Ocena ogólna: B – dobra

6169 Przeplatka maturna *Euphydryas Matura*

Gatunek ma jedno pokolenie w ciągu roku. Motyle pojawiają się od połowy czerwca do końca lipca. Jaja składane na liściach jesionu wyniosłego *Fraxinus excelsior* przy czym istotne jest położenie gałęzi z liśćmi - gatunek zasiedla jedynie liście na gałęziach do 3 m wysokości. Młode gąsienice żerują na tym drzewie do jesieni, potem schodzą do ściółki na zimowanie. Na wiosnę żerują ponownie na jesionie, a także na innych drzewach i krzewach liściastych, np. na osice *Populus tremula*, wierzbie iwie *Salix caprea* i wiciokrzewie *Lonicera*. Motyl lata w ciągu dnia przy słonecznej pogodzie. Chętnie siada na liściach drzew i krzewów. Nie odwiedza kwiatów, za to przylatuje do odchodów zwierząt, z których pobiera płynne substancje pokarmowe. Gatunek ma duże preferencje wobec ciepła i światła - występuje na nasłonecznionych obrzeżach lasów i zadrzewień, na śródleśnych drogach lub zrębach.

Stanowiska przeplatki matury stwierdzono w dolinie Bugu w 3 stanowiskach zajmujących łącznie ok. 445 200 m<sup>2</sup>.

Ocena populacji: znacząca C - poniżej 2% gatunku w regionie kontynentalnym w Polsce

Stan zachowania: dobry B – siedlisko gatunku dobrze zachowane

Izolacja: A - populacja prawie izolowana

Ocena ogólna: znacząca B – dobra

1355 wydra *Lutra lutra*

Wydra zasiedla głównie brzegi dużych i średnich rzek i jezior, oraz stawy rybne. Podczas badań terenowych prowadzonych w latach 2012-2013 stwierdzono znakowanie wydry i tropy gatunku na całym odcinku rzeki.

Liczebność populacji szacuje się na 30-40 osobników

Ocena populacji: znacząca C - poniżej 2% gatunku w regionie kontynentalnym w Polsce, Stan zachowania: B - dobry,

Izolacja: C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania,

Ocena ogólna: B – dobra

1060 czerwńczyk nieparek *Lycaena dispar*

Motyl ten należy do rodziny modraszkowatych (*Lycaenidae*) o rozpiętości skrzydeł 30-40 mm. Typowym dla gatunku siedliskiem są zmiennowilgotne łąki trzęślicowe *Molinion coeruleae* ale występuje on także na innych siedliskach wilgotnych. W obszarze licznie występuje roślina żywicielska w postaci szczawiu lancetowatego oraz tępolistnego W trakcie badań terenowych prowadzonych w latach 2012-2013 potwierdzono występowanie gatunku, głównie przy starorzeczach i rowach melioracyjnych.

Ocena populacji: C znacząca - poniżej 2% gatunku w regionie kontynentalnym w Polsce

Stan zachowania: B dobry

Izolacja: C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania

Ocena ogólna: B dobra

4038 czerwńczyk fioletek *Lycaena helle*

Czerwńczyk fioletek zwiany jest z podmokłymi łąkami w dolinach rzek lub z obrzeżami torfowisk niskich, na którym występuje roślina żywicielska. W trakcie badań terenowych prowadzonych w latach 2012-2013 potwierdzono występowanie gatunku, głównie przy starorzeczach i rowach melioracyjnych.

Ocena populacji: znacząca C - poniżej 2% gatunku w regionie kontynentalnym w Polsce

Stan zachowania: B - dobry

Izolacja: C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania

Ocena ogólna: B – dobra

1145 piskorz *Misgurnus fossilis*

Piskorz zasiedla małe i średnie wolno płynące rzeki, starorzecza potoki a nawet rowy melioracyjne, bogato zarośnięte roślinnością. W ramach badań terenowych prowadzonych w latach 2012-2013 stwierdzono gatunek na 6 stanowiskach

Ocena populacji: znacząca C - poniżej 2% gatunku w regionie kontynentalnym w Polsce

Stan zachowania: B - dobry

Izolacja: C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania

Ocena ogólna: B - dobra

6179 - modraszek *nausithous* *Phengaris nausithous*

Gatunek ten jest monofagiem związanym z krwiściągiem lekarskim *Sanguisorba officinalis*. Gąsienice żerując początkowo w główkach kwiatowych krwiściagu lekarskiego, potem schodzą na ziemię, gdzie są znajdowane i adoptowane przez mrówki z gatunku *Myrmica rubra*, które przenoszą je do swoich mrowisk, gdzie gąsienice odbywają swój dalszy rozwój, żywiąc się larwami mrówek. Przepoczwarczenie odbywa się w mrowisku.

Motyle pojawiają się od połowy lipca do końca sierpnia. Bardzo często gatunek ten spotykany jest razem z modraszkiem telejusem *Phengaris teleius*. Oba gatunki związane są z wilgotnymi łąkami, torfowiskami niskimi oraz torfowiskami węglanowymi. Ocena populacji: znacząca C - poniżej 2% gatunku w regionie kontynentalnym w Polsce

Stan zachowania: B - dobry

Izolacja: C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania

Ocena ogólna: C - znacząca

6177 - modraszek telejus *Phengaris teleius*

Gatunek posiada jedno pokolenie w ciągu sezonu. Motyle pojawiają się w lipcu i sierpniu. Szczyt pojawu na większości stanowisk przypada na przełom lipca i sierpnia. Gąsienice żyją początkowo w kwiatkach krwiściagu lekarskiego *Sanguisorba officinalis*, potem schodzą na ziemię, gdzie są znajdowane i adoptowane przez mrówki z rodzaju *Myrmica*, najczęściej *M. scabrinodis*., rzadziej *M. rubra* i *M. gallieni*. Następnie przenoszone są do mrowiska, gdzie odbywają dalszy rozwój, żywiąc się larwami swoich gospodarzy. Przepoczwarczenie odbywa się w mrowisku, które motyl opuszcza natychmiast po wyjściu z poczwarki. Gatunek higrofilny i związany z siedliskiem łąk trzęślicowych *Molinia*. Środowiska te najczęściej są ekstensywnie użytkowane i rozmieszczone mozaikowo.

Ocena populacji: znacząca C - poniżej 2% gatunku w regionie kontynentalnym w Polsce

Stan zachowania: B - dobry

Izolacja: C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania

Ocena ogólna: C - znacząca

6144 kielb białopłetwy *Romanogobio alpinus*

Gatunek występuje w rzekach o piaszczystym dnie. W korycie zajmuje głębokie siedliska w strefie nurtowej. Żyje stadnie w środkowym i dolnym biegu rzek, w głębszej wodzie nad dnem piaszczystym.

Ocena ogólna: D – populacja nieistotna

4044 sówka puszczykówka *Xylomoia strix*

Motyl charakteryzuje się nocną aktywnością. Gatunek jednopokoleniowy. Zasiedla zdegradowane płaty łągu. Rośliną żywicielską jest skrzyp zimowy *Equisetum hyemale*.

Populacja – ocena A - liczebność populacji stanowi od 15 do 100% populacji krajowej;

Stan zachowania: ocena A, w tym: stopień zachowania siedliska: I – elementy doskonale zachowane;

Izolacja: ocena B - populacja nieizolowana, występująca na peryferiach gatunku obrębie zasięgu występowania w Polsce;

ocena ogólna – A;

1037 trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*

Ważka zasiedla nizinne ciekły różnej wielkości od strumieni po duże rzeki. Gatunek preferuje odcinki rzeki położone wśród bogatej strukturalnie roślinności tj. w otoczeniu łąk z nadbrzeżnymi zaroślami.

Ocena ogólna: D – populacja nieistotna

#### 4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

| Oddziaływania negatywne |                              |                                      |                                 |
|-------------------------|------------------------------|--------------------------------------|---------------------------------|
| Poziom                  | Zagrożenia i presje [kod]    | Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod] | Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b] |
| L                       | K02                          |                                      | i                               |
| L                       | J01                          |                                      | i                               |
| M                       | E01.03                       |                                      | o                               |
| L                       | E03.01                       |                                      | i                               |
| L                       | E01                          |                                      | o                               |
| M                       | X                            |                                      | b                               |
| L                       | F02.03                       |                                      | i                               |
| L                       | A07                          |                                      | i                               |
| L                       | D01.02                       |                                      | i                               |
| L                       | A01                          |                                      | i                               |
| L                       | D01.02                       |                                      | o                               |
| L                       | B01                          |                                      | i                               |
| L                       | E03.01                       |                                      | o                               |
| M                       | E01.03                       |                                      | i                               |
| H                       | A03.03                       |                                      | i                               |
| H                       | I01                          |                                      | i                               |
| H                       | J02                          |                                      | b                               |
| H                       | J02.01                       |                                      | b                               |
| H                       | J03.01                       |                                      | b                               |
| M                       | K02.01                       |                                      | i                               |
| Oddziaływania pozytywne |                              |                                      |                                 |
| Poziom                  | Działania, zarządzanie [kod] | Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod] | Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b] |
| M                       | A03                          |                                      | i                               |
| L                       | B                            |                                      | i                               |
| M                       | X                            |                                      | b                               |
| L                       | L08                          |                                      | i                               |
| M                       | A04                          |                                      | i                               |

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne, O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

#### 4.4. Własność (opcjonalnie)

| Typ       |                       | [%] |
|-----------|-----------------------|-----|
| Publiczna | Krajowa/federalna     | 0   |
|           | Kraj                  | 0   |
|           | związkowy/województwo |     |

|                                   |                |     |
|-----------------------------------|----------------|-----|
|                                   | Lokalna/gminna | 0   |
|                                   | Inna publiczna | 0   |
| Własność łączna lub współwłasność |                | 0   |
| Prywatna                          |                | 0   |
| Nieznana                          |                | 100 |
| Suma                              |                | 100 |

#### 4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Kucharczyk M., Rechulicz J., Wańczyk R., Pałka K. 2013. Dokumentacja Planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Poleska Dolina Bugu PLH060032 w województwie lubelskim. 2. Pałka K., 2013 Raport dla gatunku na obszarze Natura 2000 – 4044 Sówka puszczykówka– PLH060032 Poleska Dolina Bugu [On-line]. SI MGSP3. Nowacki J., 2014 Raport dla gatunku na obszarze Natura 2000 – 4044 Sówka puszczykówka– PLH060032 Poleska Dolina Bugu [On-line]. SI MGSP 4. Daraż B., Raporty dla gatunku na obszarze Natura 2000 – 1037 Trzepla zielona – Dołhobrody [On-line]. SI MGSP 5. Pałka K., Raporty dla gatunku na obszarze Natura 2000 – 6169 Przeplatka matura– Krynica [On-line]. SI MGSP 6. Sulwiński M., 2017 Raport dla siedliska na obszarze Natura 2000 – 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris) – Starosiele [On-line]. SI MGSP7. Urban D., 2017 Raport dla siedliska na obszarze Natura 2000 – 65XX Eutroficzne łąki wilgotne (zw. Calthion) – PLH060032 Poleska Dolina Bugu [On-line]. SI MGSP 8. Chachulski Ł., 2018 Raport dla siedliska na obszarze Natura 2000 – 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris) – PLH060032 Poleska Dolina Bugu [On-line]. SI MGSP

## 5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

### 5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

| Kod  | Pokrycie [%] | Kod  | Pokrycie [%] | Kod | Pokrycie [%] |
|------|--------------|------|--------------|-----|--------------|
| PL03 | 11.0         | PL04 | 63.89        |     |              |

### 5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

| Kod rodzaju | Nazwa terenu                                         | Rodzaj | Pokrycie [%] |
|-------------|------------------------------------------------------|--------|--------------|
| PL03        | Strzelecki Park Krajobrazowy                         | *      | 11.0         |
| PL04        | Grabowiecko-Strzelecki Obszar Chronionego Krajobrazu | *      | 10.05        |
| PL04        | Nadbużański Obszar Chronionego Krajobrazu            | *      | 36.55        |
| PL04        | Poleski Obszar Chronionego Krajobrazu                | *      | 17.29        |

## 6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

### 6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

|              |                                                   |
|--------------|---------------------------------------------------|
| Organizacja: | Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie |
| Adres:       | Polska Bazylianówka 46 20-144 Lublin              |

Adres e-mail: sekretariat@lublin.rdos.gov.pl

## 6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

|                                     |                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <input checked="" type="checkbox"/> | Tak                           | Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 12 stycznia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Poleska Dolina Bugu PLH060032<br>Link: <a href="https://edziennik.lublin.uw.gov.pl/legalact/2015/181/">https://edziennik.lublin.uw.gov.pl/legalact/2015/181/</a> |
| <input type="checkbox"/>            | Nie, ale jest w przygotowaniu |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <input type="checkbox"/>            | Nie                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

## 7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH060032

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

|  |
|--|
|  |
|--|